

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Strasbourg, 15. märts 2017
(OR. en)**

**2015/0307 (COD)
LEX 1723**

**PE-CONS 55/1/16
REV 1**

**FRONT 484
VISA 393
SIRIS 169
COMIX 815
CODEC 1854**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, MILLEGA MUUDETAKSE MÄÄRUST
(EL) 2016/399 SEOSSES ASJAOMASTES ANDMEBAASIDES TEHTAVA KONTROLLI
TUGEVDAMISEGA VÄLISPIIRIDEL**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2017/...,**

15. märts 2017,

**millega muudetakse määrust (EL) 2016/399
seoses asjaomastes andmebaasides
tehtava kontrolli tugevdamisega välispiiridel**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti b,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

¹ Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 7. märtsi 2017. aasta otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Välispiiridel toimuv kontroll on endiselt üks peamisi kaitsemeetmeid sisepiirikontrollita alal ning see aitab märkimisväärselt kaasa liidu ja selle kodanike pikaajalise julgeoleku tagamisele. Selline kontroll toimub kõikide liikmesriikide huvides. Kontrolli üks eesmärk on ennetada ohtu liikmesriikide sisejulgeolekule ja avalikule korrale, sõltumata ohu päritolust, sealhulgas juhul, kui ohu allikaks on liidu kodanikud.
- (2) Praegu rakendatakse liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavate isikute puhul piiriületusel reeglina minimaalset kontrolli, mis seisneb reisidokumendi kehtivuse kiires ja otseses kontrollimises. Terroristidest välisvõitlejate, kellest paljud on liidu kodanikud, olemasolu näitab vajadust tugevdada välispiiridel kontrolli isikute üle, kellel on liidu õiguse alusel vaba liikumise õigus.
- (3) Liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavate isikute reisidokumente tuleks seepärast liikmesriikide territooriumile sisenemisel ja sealt väljumisel kontrollida süstemaatiliselt asjaomastes varastatud, õigusvastaselt omandatud, kaotatud ja kehtetuks tunnistatud reisidokumentide andmebaasides, tagamaks et sellised isikud ei varja oma tegelikku isikut.
- (4) Liikmesriigid on kohustatud kontrollima kolmandate riikide kodanikke nende liitu sisenemisel süstemaatiliselt kõikides asjakohastes andmebaasides. Tuleks tagada, et sellist kontrolli tehakse süstemaatiliselt ka liidust väljumisel.

- (5) Piirivalveametnikud peaksid süstemaatiliselt kontrollima ka liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavaid isikuid Schengeni infosüsteemis (SIS) ja teistes asjaomastes liidu andmebaasides. See ei tohiks piirata päringute tegemist riigisisestes ja Interpoli andmebaasides.
- (6) Selleks peaksid liikmesriigid tagama, et nende piirivalveametnikel oleks välispiiri piiripunktides juurdepääs asjaomastele riigisisestele ja liidu andmebaasidele, sealhulgas SISile ning Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasile, et tagada käesoleva määruse täielik rakendamine.
- (7) Selline süstemaatiline kontroll peaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/399¹ artikli 4 kohaselt toimuma täielikus vastavuses asjakohaste liidu õigusaktide, sealhulgas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „harta“) ning kõnealuse määruse artikli 7 kohaselt austama täielikult inimväärikust.
- (8) Määruse (EL) 2016/399 artikli 15 kohaselt peaksid liikmesriigid rakendama piisaval hulgal kvalifitseeritud töötajaid ja vahendeid süstemaatiliseks kontrollimiseks, et see kontroll ei tooks kaasa ebaproportsionaalseid ooteaegu ega takistaks liiklusvoogu välispiiridel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77 23.3.2016, lk 1).

- (9) Süstemaatilise kontrolli kohustust sisenemisel ja väljumisel kohaldatakse liikmesriikide välispiiridel. Seda kohaldatakse ka sisenemisel ja väljumisel selliste liikmesriikide sisepiiridel, mille suhtes on Schengeni kehtiva hindamiskorra kohaselt tehtud kontrollimine juba edukalt lõpetatud, aga mille suhtes ei ole veel vastu võetud otsust piirikontrolli kaotamise kohta nende sisepiiridel kooskõlas asjaomaste ühinemisaktide vastavate sätetega. Vältimaks asjaomaste liikmesriikide maismaapiiride ületamisel seda, et liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavaid isikuid kontrollitakse kaks korda, peaks olema võimalik teha väljumisel asjaomast kontrolli pisteliselt, tuginedes riskihinnangule.
- (10) Tehnoloogia areng on põhimõtteliselt võimaldanud teha päringuid asjaomastes andmebaasides nii, et see avaldab piiriületuse kestusele vaid piiratud mõju, sest dokumente ja isikuid saab kontrollida paralleelselt. Sellega seoses võiksid olla asjakohased automaatse piirikontrolli väravad. Nõukogu direktiivi 2004/82/EÜ¹ või muu liidu või liikmesriigi õigusakti kohaselt saadud reisijaid käsitlevate andmete kasutamine võiks samuti aidata kiirendada piiriületamisel nõutavat kontrolli. Seepärast on võimalik tugevdada välispiiridel kontrolli ilma heas usus reisivaid isikuid ebaproportsionaalsel määral negatiivselt mõjutamata ja tuvastada seejuures paremini isikuid, kes kavatsevad oma tegelikku isikut varjata või kelle kohta on julgeoleku kaalutlustel või vahistamise eesmärgil kehtestatud asjaomane hoiatus. Süstemaatilist kontrolli tuleks teha kõikidel välispiiridel.

¹ Nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/82/EÜ veoettevõtjate kohustuse kohta edastada reisijaid käsitlevaid andmeid (ELT L 261, 6.8.2004, lk 24).

- (11) Kui piiridel toimuv süstemaatiline kontroll andmebaasides võib siiski mõjutada ebaproportsionaalselt liiklusvoogu piiril, peaks liikmesriikidel olema lubatud jätta see süstemaatiline kontroll andmebaasides tegemata, kui selline nõuete leevendamine ei too riskihinnangu kohaselt kaasa julgeolekuriske. Selline riskihinnang tuleks edastada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/1624¹ loodud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile (edaspidi „amet“) ning selle kohta tuleks komisjonile ja ametile esitada korrapäraseid aruandeid. Süstemaatilise kontrolli tegematajätmise võimalust tuleks sellegipoolest kohaldada üksnes piiratud üleminekuperioodil õhupiiril. Piiripunktides, kus süstemaatilist kontrolli ei tehta, tuleks liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavate isikute isik tuvastada piiriületuseks esitatud kehtiva autentse reisidokumendi alusel. Sel eesmärgil tuleks kontrollida kiiresti ja otseselt nimetatud isikute piiriületuseks vajaliku reisidokumendi kehtivust, ning võltsimis- ja järeletegemise tunnuseid, kasutades vastavalt vajadusele tehnilisi vahendeid, ning juhul, kui reisidokumendis on põhjust kahelda või kui on viiteid, et asjaomane isik võib kujutada ohtu liikmesriikide avalikule korrale, sisejulgeolekule, rahvatervisele või rahvusvahelistele suhetele, peaks piirivalveametnik tegema käesoleva määruse kohaselt päringuid kõikides asjaomastes andmebaasides.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

- (12) Kui liikmesriigil on kavas teha asjaomastes andmebaasides sihipärasest kontrolli liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavate isikute suhtes, peaks ta viivitamata teavitama teisi liikmesriike, ametit ja komisjoni. Sellise teavitamise korra peaks välja töötama komisjon koostöös liikmesriikidega kooskõlas piirivalveametnikele mõeldud praktilise käsiraamatuga (Schengeni käsiraamat).
- (13) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 2252/2004¹ võeti liikmesriikides väljastatavate passide ja reisidokumentide turvaelementidena kasutusele biomeetriselid tunnused – näokujutis ja sõrmejäljed. Nende turvaelementide kasutuselevõtmise eesmärk oli muuta passid ja reisidokumendid turvalisemaks ning siduda pass või reisidokument selle kasutajaga usaldusväärset viisil. Liikmesriigid peaksid seepärast kontrollima vähemalt ühte neist biomeetriselidest tunnustest, kui neil tekib kahtlus piiriületuseks vajaliku reisidokumendi autentsuses või selle kasutaja isikus. Sama lähenemisviisi tuleks võimaluse korral kohaldada kolmandate riikide kodanike kontrollimisel.
- (14) Süstemaatilise kontrolli hõlbustamiseks andmebaasides peaksid liikmesriigid kaotama järk-järgult masinloetava alata reisidokumendid.

¹ Nõukogu 13. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2252/2004 liikmesriikide poolt väljastatud passide ja reisidokumentide turvaelementide ja biomeetria standardite kohta (ELT L 385, 29.12.2004, lk 1).

- (15) Käesoleva määruse kohaldamine ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ¹ kohaldamist.
- (16) Liikmesriigid peaksid sisestama enda ja teiste liikmesriikide huvides liidu andmebaasidesse andmeid. Ka peaksid nad tagama, et andmed on õiged, ajakohastatud ning need on saadud ja sisestatud õiguspäraselt.
- (17) Kuna käesoleva määruse eesmärk, nimelt tugevdada välispiiridel kontrolli andmebaasides, et eelkõige reageerida terrorismiohu suurenemisele, on seotud ühe kaitsemeetmega sisepiirikontrollita alal ja seetõttu Schengeni ala hea toimimisega, ei suuda liikmesriigid eraldi seda piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil. Liit võib sellest tulenevalt võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- (18) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*¹, otsustab Taani kõnealuse protokoll artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu otsuse tegemist käesoleva määruse kohta, kas ta rakendab seda oma riigisiseses õiguses.
- (19) Käesoleva määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis* ' sätteid, milles Ühendkuningriik nõukogu otsuse 2000/365/EÜ¹ kohaselt ei osale; seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ja see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (20) Käesoleva määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis* ' sätteid, milles Iirimaa nõukogu otsuse 2002/192/EÜ² kohaselt ei osale; seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

¹ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis* ' sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

² Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis* ' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

- (21) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis* ' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis* ' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)¹ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ² artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.
- (22) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis* ' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis* ' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)³ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ⁴ artikliga 3.

¹ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

² Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis* ' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

³ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁴ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis* ' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

- (23) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis* ' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis* ' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)¹ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL² artikliga 3.

¹ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

² Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis* ' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

- (24) Seoses SISi kasutamisega on käesolev määrus akt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2, 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses. SISis tehtud päringute tulemused ei tohiks piirata nõukogu otsuse 2010/365/EÜ¹ artikli 1 lõike 4 kohaldamist.
- (25) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja peetakse eelkõige kinni hartas tunnustatud põhimõtetest.
- (26) Määrust (EL) 2016/399 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

¹ Nõukogu 29. juuni 2010. aasta otsus 2010/365/EL Schengeni infosüsteemi käsitlevate Schengeni *acquis*' sätete kohaldamise kohta Bulgaaria Vabariigis ja Rumeenias (ELT L 166, 1.7.2010, lk 17).

Artikkel 1

Määruse (EL) 2016/399 artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

1) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Sisenemisel ja väljumisel kontrollitakse liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavaid isikuid järgmiselt:

a) isiku tuvastamine ning kodakondsuse ja piiriületuseks vajaliku reisidokumendi autentsuse ja kehtivuse kontroll, sealhulgas päringute tegemine asjaomastes andmebaasides, eelkõige järgmistes:

1) SIS;

2) Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaas;

3) riigisisesed andmebaasid, mis sisaldavad teavet varastatud, õigusvastaselt omandatud, kaotatud ja kehtetuks tunnistatud reisidokumentide kohta;

Nõukogu määruse (EÜ) nr 2252/2004* artikli 1 lõikes 2 osutatud andmekandjat sisaldavas passis ja reisidokumendis kontrollitakse kiibile salvestatud andmete autentsust.

- b) kontrollimine, et liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omav isik ei ohusta ühegi liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist ega rahvusvahelisi suhteid, sealhulgas päringute tegemine SISis ja teistes asjaomastes liidu andmebaasides. See ei piira päringute tegemist riigisisestest ja Interpoli andmebaasides.

Kui tekib kahtlus reisidokumendi autentsuses või selle kasutaja isikus, kontrollitakse vähemalt ühte biomeetrilist tunnust, mis on kantud määruse (EÜ) nr 2252/2004 alusel välja antud passi ja reisidokumendi. Võimaluse korral kontrollitakse samal viisil ka nimetatud määrusega hõlmamata reisidokumente.

- 2a. Kui lõike 2 punktides a ja b osutatud kontroll andmebaasides mõjutaks liiklusvoogu ebaproportsionaalselt, võib liikmesriik otsustada teha nimetatud kontrolli konkreetsetes piiripunktides sihipäraselt, tuginedes mis tahes liikmesriigi avaliku korra, sisejulgeoleku, rahvatervise või rahvusvaheliste suhetega seotud riske käsitlevale hinnangule.

Andmebaasides tehtava ajutise kontrolli ulatus ei või olla suurem ja kestus pikem, kui on rangelt vajalik, ja see määratakse kindlaks asjaomase liikmesriigi koostatud riskihinnangu kohaselt. Riskihinnangus põhjendatakse ajutise sihipärase kontrolli tegemist andmebaasides, võetakse muu hulgas arvesse ebaproportsionaalset mõju liiklusvoole ning esitatakse statistikat piiriülese kuritegevusega seotud reisijate ja vahejuhtumite kohta. Riskihinnangut ajakohastatakse korrapäraselt.

Isikute puhul, kelle suhtes põhimõtteliselt ei kohaldata sihipärast kontrolli andmebaasides, tuleb esitatud reisidokumendi alusel kindlaks teha vähemalt nende isik. Kõnealuse kontrolli puhul kontrollitakse kiiresti ja otseselt piiriületuseks vajaliku reisidokumendi kehtivust ning võltsimis- ja järeletegemise tunnuseid, kasutades vastavalt vajadusele tehnilisi vahendeid, ning juhul, kui reisidokumendis on põhjust kahelda või kui on viiteid, et asjaomane isik võib kujutada ohtu liikmesriikide avalikule korrale, sisejulgeolekule, rahvatervisele või rahvusvahelistele suhetele, teeb piirivalveametnik päringuid lõike 2 punktides a ja b osutatud andmebaasides.

Asjaomane liikmesriik edastab oma riskihinnangu ja selle ajakohastamised viivitamata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) 2016/1624** loodud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile (edaspidi „amet“) ning esitab iga kuue kuu järel komisjonile ja ametile aruande andmebaasides tehtud sihipärase kontrolli kohta. Asjaomane liikmesriik võib teha otsuse salastada riskihinnang või selle osad.

- 2b. Kui liikmesriik kavatseb teha lõike 2a kohast sihipärast kontrolli andmebaasides, teavitab ta sellest viivitamata teisi liikmesriike, ametit ja komisjoni. Asjaomane liikmesriik võib teha otsuse salastada teatis või selle osad.

Kui liikmesriikidele, ametile või komisjonile valmistab andmebaasides sihipärase kontrolli tegemise kavatsus muret, teavitavad nad sellest viivitamata asjaomast liikmesriiki. Kõnealune liikmesriik võtab neid mureküsimumsi arvesse.

- 2c. Komisjon edastab ... [kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)] Euroopa Parlamendile ja nõukogule hinnangu lõike 2 rakendamise ja mõju kohta.
- 2d. Õhupiiri suhtes kohaldatakse lõikeid 2a ja 2b kõige rohkem kuus kuud kestval üleminekuperioodil alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Kui konkreetsetes lennujaamas esineb spetsiifilisi infrastruktuuriga seonduvaid probleeme, mille tõttu on vaja rohkem aega selliste kohanduste tegemiseks, mis võimaldavad teha andmebaasides süstemaatilist kontrolli, ilma et see mõjutaks ebaproportsionaalselt liiklusvoogu, võib esimeses lõigus osutatud kuuekuulist üleminekuperioodi kõnealuse konkreetse lennujaama puhul erandjuhul kuni 18 kuu võrra pikendada vastavalt kolmandas lõigus kirjeldatud korrale.

Sel eesmärgil teavitab liikmesriik hiljemalt kolm kuud enne esimeses lõigus osutatud üleminekuperioodi lõppu komisjoni, ametit ja teisi liikmesriike spetsiifilistest infrastruktuuriga seonduvatest probleemidest konkreetsetes lennujaamas, nimetatud probleemide lahendamiseks kavandatud meetmetest ja nende meetmete rakendamiseks vajalikust ajavahemikust.

Kui spetsiifilised infrastruktuuriga seonduvad probleemid vajavad pikemat aega kohanduste tegemiseks, annab komisjon ühe kuu jooksul kolmandas lõigus osutatud teate kättesaamisest ja pärast ametiga konsulteerimist asjaomasele liikmesriigile loa pikendada kõnealusele lennujaamale antavat üleminekuaega ning määrab asjakohasel juhul kindlaks pikendamise kestuse.

- 2e. Lõike 2 punktides a ja b osutatud kontrolli andmebaasides võib teha varem, tuginedes nõukogu direktiivi 2004/82/EÜ*** või muude liidu või liikmesriikide õiguse kohaselt saadud reisijaid käsitlevatele andmetele.

Kui kontroll selliste reisijaid käsitlevate andmete alusel on tehtud varem, võrreldakse piiripunktis varem saadud andmeid reisidokumendis sisalduvate andmetega. Sealhulgas tuvastatakse asjaomane isik ja kontrollitakse tema kodakondsust ning piiriületuseks vajaliku reisidokumendi autentsust ja kehtivust.

- 2f. Erandina lõikest 2 võib liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavate isikute suhtes, kes ületavad selliste liikmesriikide vahelisi maismaapiire, mille suhtes on Schengeni kehtiva hindamiskorra kohaselt toimunud kontrollimine juba edukalt lõpetatud, aga mille suhtes ei ole veel vastu võetud otsust piirikontrolli kaotamise kohta nende sisepiiridel kooskõlas asjaomaste ühinemisaktide vastavate sätetega, kohaldada kõnealuses lõikes osutatud kontrolli väljumisel ainult pisteliselt, tuginedes riskihinnangule.

-
- * Nõukogu 13. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2252/2004 liikmesriikide poolt väljastatud passide ja reisidokumentide turvaelementide ja biomeetria standardite kohta (ELT L 385, 29.12.2004, lk 1).
 - ** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).
 - *** Nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/82/EÜ veoettevõtjate kohustuse kohta edastada reisijaid käsitlevaid andmeid (ELT L 261, 6.8.2004, lk 24).“;

2) lõike 3 punkti a alapunktid i ja ii asendatakse järgmisega:

„i) kolmanda riigi kodaniku isiku tuvastamist ja kodakondsuse ning piiriületuseks vajaliku reisidokumendi autentsuse ja kehtivuse kontrollimist, sealhulgas päringute tegemist asjaomastes andmebaasides, eelkõige järgmistes:

- 1) SIS;
- 2) Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaas;
- 3) riigisisised andmebaasid, mis sisaldavad teavet varastatud, õigusvastaselt omandatud, kaotatud ja kehtetuks tunnistatud reisidokumentide kohta.

Andmekandjat sisaldavas passis ja reisidokumendis kontrollitakse kiibile salvestatud andmete autentsust vastavalt kehtivate sertifikaatide olemasolule;

ii) kontrollimist, et reisidokumendiga on kaasas viisa või elamisluba, kui see on nõutav.“;

3) lõike 3 punkti a alapunkt vi asendatakse järgmisega:

„vi) kontrollimist, et asjaomane kolmanda riigi kodanik, tema transpordivahend ja tema poolt transporditavad esemed ei ohusta tõenäoliselt ühegi liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist ega rahvusvahelisi suhteid. See hõlmab isikute ja vajaduse korral ka esemete kohta sisestatud andmete ja hoiatusteadete otsest kontrolli SISis ja teistes asjaomastes liidu andmebaasides ning meetmete võtmist sellise hoiatusteate olemasolu korral. See ei piira päringute tegemist riigisisestes ja Interpoli andmebaasides.“;

4) lõike 3 punkti g alapunktid i ja ii asendatakse järgmisega:

„i) kolmanda riigi kodaniku isiku ja kodakondsuse ning piiriületuseks vajaliku reisidokumendi autentsuse ja kehtivuse kontrollimist, sealhulgas päringute tegemist asjaomastes andmebaasides, eelkõige järgmistes:

- 1) SIS;
- 2) Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaas;
- 3) riigisisised andmebaasid, mis sisaldavad teavet varastatud, õigusvastaselt omandatud, kaotatud ja kehtetuks tunnistatud reisidokumentide kohta.

Andmekandjat sisaldavas passis ja reisidokumendis kontrollitakse kiibile salvestatud andmete autentsust vastavalt kehtivate sertifikaatide olemasolule.“;

5) lõike 3 punkti g alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„ii) kontrollimist, et asjaomase kolmanda riigi kodanik ei ohusta ühegi liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist ega rahvusvahelisi suhteid, sealhulgas tehes päringuid SISis ja teistes asjaomastes liidu andmebaasides. See ei piira päringute tegemist riigisisestes ja Interpoli andmebaasides.“;

6) lõike 3 punkti h alapunkt iii jäetakse välja;

7) lõikesse 3 lisatakse järgmised punktid:

„ia) punkti a alapunktides i ja vi ning punktis g osutatud kontrolli andmebaasides võib teha varem, tuginedes direktiivi 2004/82/EÜ või muude liidu või liikmesriikide õiguse kohaselt saadud reisijaid käsitlevatele andmetele.

Kui kontroll selliste reisijaid käsitlevate andmete alusel on tehtud varem, võrreldakse piiripunktis varem saadud andmeid reisidokumendis sisalduvate andmetega.

Sealhulgas tuvastatakse asjaomane isik ja kontrollitakse tema kodakondsust ning piiriületuseks vajaliku reisidokumendi autentsust ja kehtivust.

ib) kui tekib kahtlus reisidokumendi autentsuses või kolmanda riigi kodaniku isikus, kontrollitakse võimaluse korral vähemalt ühte biomeetrilist tunnust, mis on kantud reisidokumendi.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourg,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja